

Su
2021.02.01.
M

ELNÖK

NAGYRÁBÉI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL		
Ügyintéző: Su		
Érk:	2021 FEBR 01.	Előszám:
Ellát. határidő:		Selejtezhető:
Utatós szám: NR/296/2021		Melléklet:

ELNÖK

Ikt. szám: EL-2942-5786/2021.
Tárgy: Tanácsadó levél

Tisztelt Polgármester Úrhölgy/Úr!
Tisztelt Közgyűlés Elnöke!

Az Állami Számvevőszék befejezte az összes magyarországi önkormányzat, illetve az önkormányzati hivatalok integritásának, vagyis a korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring értékelését. Az integritás kialakítása azért fontos, mert ezáltal átlátható és elszámoltatható egy szervezet működése, amely elősegíti a korrupció és egyéb visszaélések megelőzését.

Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, azaz a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok – jogszabályoknak, a szervezet működését meghatározó elemeinek – megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazása.

„Az önkormányzatok ellenőrzése – Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése” című ellenőrzés értékeléséről szóló, megyéje településeire, a 66 kiemelt jelentőségű önkormányzatra vonatkozó jelentést jelen levélem mellékleteként csatoltan megküldöm. A jelentés a megyében található önkormányzatok és hivatalaik ellenőrzésének eredményét, az önkormányzatok és hivatalaik együttes településenkénti osztályzatát mutatja be. Gratulálok az elért ötös osztályzathoz! Az Ön szervezete és az önkormányzat hivatala az integritás szempontjából a legeredményesebb, alacsony kockázatú önkormányzatok közé tartozik. Kérem, a jövőben is tegyen meg mindent az önkormányzata és hivatala integritásának fenntartásáért!

A jelentés szervezetére és Önre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz, ezért ehhez nem kapcsolódott 15 napos észrevételezés. Az Állami Számvevőszék már az ellenőrzés során élt figyelemfelhívással és szólította meg azon polgármestereket, közgyűlési elnököket és jegyzőket, ahol hiányosságot tárt fel és egyúttal adott lehetőséget még 2020-ban az integritást biztosító lényeges feltételek megerősítésére. A jelentést Önnek, mint az önkormányzat első számú vezetőjének küldöm meg.

A szabálykövetésnek és a rendezettségnek a COVID-19 világjárvány időszakában kiemelt jelentősége van, amelynek nehéz megfelelni nap mint nap. Ezért a működésben a szabályozottság nélkülözhetetlen. A már kiépített integritás kontrollok érvényesülése, azok karbantartása, fejlesztése azonban ugyanilyen fontosságú a jövőben a hatásos és folyamatosan érvényesülő

ellenálló képesség biztosítása érdekében. Ezért célszerű a meglévő szabályok, kontrollok érvényesülésének felülvizsgálata, amelyhez támaszkodjon az államháztartás első védelmi vonalához tartozó belső ellenőrzésre.

Az Állami Számvevőszék célja, hogy ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, a közpénzügyi helyzet javulását, ezért kiemelten fontosnak tartja a pozitív változások elindítását.

Hiszek abban, hogy a korrupció elleni fellépés kulcsa az összefogás és a megelőzés. Bízom benne, hogy tevékenységével, intézkedéseivel Ön is hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországon ebben az időszakban is integritástudatos és szabályosan gazdálkodó önkormányzatok működjenek. Mindez alapját jelenti a közpénzügyekben az eredményes, hatékony és hatásos feladatellátáshoz, a lakosság jobb életkörülményeihez. A teljesítmény elv magas szintű ellátáshoz további támogató erőfeszítésére számíthat az Állami Számvevőszék részéről az Önnel való együttműködés során.

Budapest, 2021. január hó 29. nap

Tisztelettel:

Domokos László
s. k.

Melléklet:

1. Jelentés

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Hajdú-Bihar megye települési önkormányzatai

2021.

21013
www.asz.hu

JELENTÉS

Önkormányzatok ellenőrzése - Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése

Hajdú-Bihar megye települési önkormányzatai

2021. 01. hó 29. nap

21013
www.asz.hu

Domokos László
elnök

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

SALAMON ILDIKÓ felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

DR. GÁL NÓRA ellenőrzésvezető

NEMESVÁRI-HORTHY ESZTER ellenőrzésvezető

DR. DOMOKOS MAGDOLNA ellenőrzésvezető

KAKAS SÁNDOR ellenőrzésvezető

JANIK JÓZSEF LÁSZLÓ ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

GÖRGÉNYI GÁBOR osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-3081-009/2021

TÉMASZÁM: 2548

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0892

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS	5
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA	7
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE	8
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA	9
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI	10
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	11
■ ÉRTÉKELÉSEK	13
■ MELLÉKLETEK	19
I. sz. melléklet: Fogalomtár	19
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek felsorolása és értékelése	21
III. sz. melléklet: Az önkormányzatok integritásának ellenőrzése során értékelt 26 dokumentum megnevezése	23
IV. sz. melléklet: Értékelési keretrendszer	24
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	27

ÖSSZEGZÉS

Hajdú-Bihar megye települési önkormányzatainál 21 polgármester és 24 jegyző felelős vezetői magatartást tanúsított, az ÁSZ tanácsadása alapján már 2020-ban javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

Az ÁSZ rámutatott olyan alapvető területekre, amely alapján 28 önkormányzat polgármestere, valamint jegyzője részére saját felelős vezetői magatartása körében további előrelépési lehetőséget biztosít 2021-re a csalásmentes környezet kiépítése érdekében, az alapvető integritási feltételek területén.

7 önkormányzatnál, illetve a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál rendszerszintű kockázatok maradtak fenn, amelyek új, részletes ellenőrzést indokolnak.

Az ellenőrzés társadalmi indokoltsága

Az Alaptörvényben megfogalmazott alapértékek, elvek szerint minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Az Állami Számvevőszék 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei rávilágítottak arra, hogy a helyi önkormányzatok a közsféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak.

Napjainkban kiemelt aktualitást és jelentőséget kapott a közpénzügyi helyzet javítása, az integritási szemlélet érvényesítésének erősítése. Az önkormányzatoknak fel kell készülniük arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok korrupciós veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körültekintést is igényel. Szükséges minél hamarabb kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható felhasználását biztosító, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra csökkentő belső szabályozást. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritási kockázatokkal, azokat rendszeresen mérik fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutathat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos, integritást erősítő jó gyakorlatokra is, továbbá felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre.

Értékelés

Alapvető társadalmi elvárás, hogy az önkormányzatok működésében érvényesüljenek az integritás alapú hivatali elvek az állampolgárok részére nyújtott szolgáltatások során. Minden állampolgárnak azonos elvek alapján, azonos elbírálás szerint kell megkapnia az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatásokat úgy, hogy ennek érvényesülése az érintettek elégedettségi szintjében is jelentkezzen. Az integritás alapú elvek hiánya gyengíti a jogállamot, ezért ezen elvek mentén történő működési környezet kiépítése és fejlesztése, valamint kockázatainak kezelése felelős vezetői magatartást igényel.

A közpénzügyi helyzet mielőbbi javítását elsődleges szempontként érvényesítve, az Állami Számvevőszék a rendelkezésére bocsátott adatok értékelése alapján az ellenőrzési program tanácsadó céljával összhangban már az ellenőrzés lefolytatásával párhuzamosan lehetőséget biztosított a jövőre vonatkozóan a vezetők számára, hogy a feltárt hibák, hiányosságok felszámolására intézkedjenek, hozzájárulva ezzel a 2020. évi beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító csalásmentes integritási környezet kialakításához.

48 önkormányzatnál és 33 hivatalnál a polgármester, illetve a jegyző eleget tett az integritási kontrollok alapvető feltételeit jelentő, a jogszabályban előírt szabályozási kötelezettségének.

21 polgármester és 24 jegyző – az ÁSZ jelzése figyelembevételével – már az ellenőrzés ideje alatt, a 2020. évre vonatkozóan javította a beszámoló készítés integritást biztosító lényeges feltételeinek a kiépítését.

A szervezeti integritásnak alapvető feltétele a szabályozottság, a jogszabályokban előírt belső szabályzatok és nyilvántartások megléte, azok folyamatosan, megfelelő tartalma és gyakorlati alkalmazhatósága. Az integritási kockázatok szervezeti szinten csökkenthetők azáltal, hogy kialakították a szervezeti és működési kereteket, a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályozási környezetet, valamint a kontrolltevékenységek szabályszerű gyakorlásának előfeltételeit, az integrált kockázatkezelés feltételeit.

A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában olyan alapvető fontosságú, az adott önkormányzat sajátosságait figyelembe vevő rendelkezéseket szükséges rögzíteni, amelyek alapfeltételei az önkormányzat integritás szerinti működésének, így többek között az önkormányzat szerveinek és felelősségi viszonyainak meghatározása, valamint a képviselőkvagyonnyilatkozat-tételi rendjét felügyelő bizottság létrehozása. A szabályokat rögzítő rendelet megalkotásának 71 önkormányzatnál tettek eleget.

A pénzügyi- és a vagyongazdálkodás alapvető szabályozottsága és nyilvántartásai – a számviteli politika és a keretében kialakítandó szabályzatok, a számlarend, a gazdálkodási szabályzat, a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás, a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend – elengedhetetlen feltételei a csalásmentes szervezeti működésnek, a közpénzek és a közvagyon integritás elvű kezelésének, valamint a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítésének. A hivatal a számviteli politika és az annak a keretén belül elkészítendő számviteli szabályzatok elkészítésével biztosítja pénzügyi- és vagyongazdálkodása átláthatóságának és elszámoltathatóságának feltételeit, kereteit.

A szabályozások és nyilvántartások kialakításának célja nem önmagában a jogszabályi rendelkezések betartása, hanem az önkormányzat szabályozottságán keresztül a szabályszerű és csalásmentes gazdálkodás feltételeinek megteremtése, ezáltal az Alaptörvényben előírt átláthatóság és elszámoltathatóság elvének érvényesítése. Ezeknek az alapelveknek érvényesülése hozzájárulhat ahhoz, hogy az önkormányzatok felé irányuló közbizalom is erősödjön.

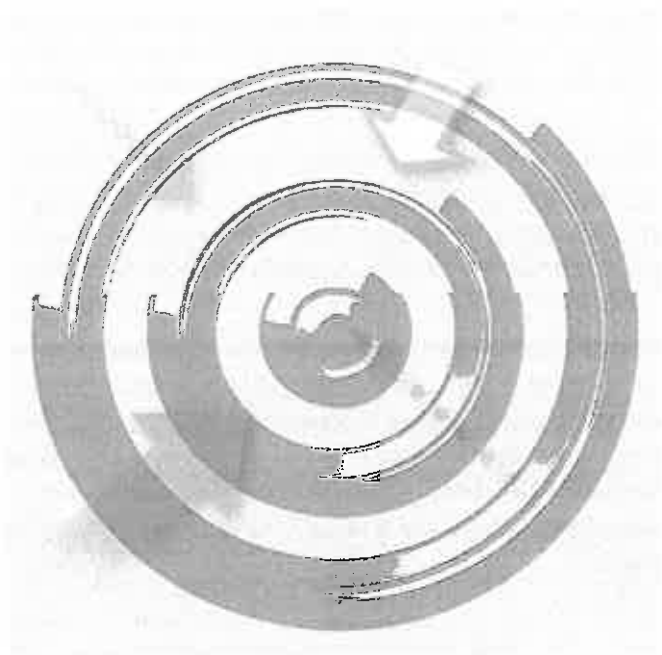
Az integritásszempontról lényeges dokumentumok ellenőrzésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével a Hajdú-Bihar megyei települési önkormányzatok és hivatalok integritásának fennálló állapota együttesen 4,3 értékű osztályzatot ért el.

Következtetések

Az integritás elvű működés erősítése érdekében további kockázatcsökkentő lépések szükségesek az integritás elvű vezetés-irányítás, valamint a pénzügyi- és a vagyongazdálkodás szabályszerű feltételeinek kialakítása terén, amelyeket az érintetteknek az ÁSZ által írásban megküldött további jelzés alapján lehetőségük van megtenni önmaguktól.

Azoknál a legnagyobb kockázatú önkormányzatoknál, valamint a gazdálkodási feladataikat ellátó hivataloknál, amelyeknél rendszerszintű – önmaga által nem kezelt – kockázatot azonosított az ÁSZ, új, részletekbe menő ellenőrzés válik indokolttá.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

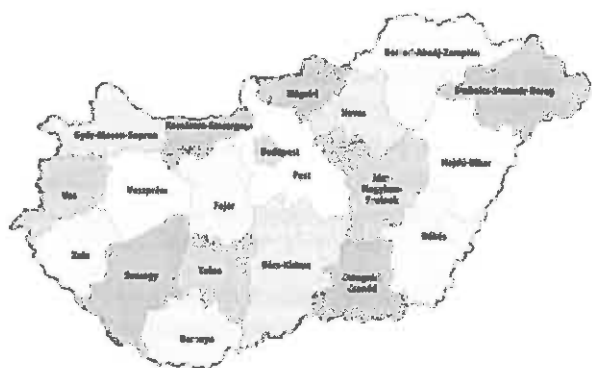
Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a helyi önkormányzatoknál és annak gazdálkodási feladatait ellátó önkormányzati hivataloknál megteremtették-e az integritás biztosításához szükséges feltételeket, kialakították-e az integritási kontrollokhoz kapcsolódó, valamint a korrupció elleni védelmet szolgáló szabályozásokat.

A monitoring típusú ellenőrzéssel, az ellenőrzöttek jelenben lévő fejlődését figyelembe véve az Állami Számvevőszék az önkormányzatok integritásának állapotát jelző szintjét értékeli. Rámutat azokra a területekre, amelyen a felelős vezetők saját maguk képesek előrelépni oly mó-

don, hogy az integritás érvényesüljön a napi működésük során. Ez a cél szorosan összefügg az Állami Számvevőszékről szóló törvényben foglaltakkal, melynek legfőbb célja a közpénzügyi helyzet javulása.

Az elmúlt évek intézményi irányításában tapasztalt előrehaladás alapján, az együttműködés bizalmára építve az Állami Számvevőszék nem intézkedési terv készítésére kötelezi az ellenőrzötteket, hanem az elköteleződésükre alapozva, tanácsadás keretében mozdítja elő a pozitív irányú közpénzügyi változásuk megvalósítását, ezzel is támogatva a jól irányított állam működését.

Hajdú-Bihar megye helyi önkormányzatai és önkormányzati hivatalai

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.²) rendelkezései szerint a helyi önkormányzás választópolgárok közösségét megillető joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) szintjén valósul meg.

Az önkormányzatok alapvető szabályozási feladatai tehát a polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartoznak. Az integritás szabályozottságának magas minőségét ezért a polgármester és a jegyző felelős vezetői magatartása határozza meg elsődlegesen.

Az ellenőrzésre Hajdú-Bihar megye mind a 83 önkormányzata és 54 hivatala kijelölésre került. Jelen ellenőrzés az ellenőrzöttek közül nem tartalmazza a megyei jogú város, valamint a megyei önkormányzat és a gazdálkodási feladataikat ellátó két hivatal ellenőrzésének eredményét. Az ellenőrzés 79 helyi önkormányzat esetében lefolytatásra került. 2 önkormányzat esetében az ellenőrzés adatszolgáltatás hiányában nem volt lefolytatható, az ÁSZ az ellenőrzött integritási kockázatát értékelte.

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

Az Alaptörvény alapértékeit, elveket fogalmaz meg, amely szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ÁSZ³ 2016-2018. évben végzett integritás felméréseinek eredményei azt mutatták, hogy a helyi önkormányzatok a közsféra szereplői körében a kockázatosabb csoportba tartoznak. A kisebb népességszámú települések önkormányzatai különösen veszélyeztetettek, mert kontrollkörnyezetük, integritási infrastruktúrájuk – a felmérés eredményei alapján – kevésbé kiépített.

Az ÁSZ célja, hogy új ellenőrzési megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását; a monitoring típusú ellenőrzéssel helyzetképet adjon az önkormányzati alrendszer egészében az integritási szemlélet érvényesítéséről, rávilágítson az integritási kontrollok kiépítettségére, illetve további fejlesztésére. Napjainkban mindez kiemelt fontosságúvá vált. Az önkormányzatoknak fel kell készülnie arra, hogy a koronavírus okozta társadalmi és gazdasági válság növelni fogja a korrupciós nyomást, amelyre felmérésünk és ellenőrzéseink alapján az önkormányzatok nincsenek megfelelően felkészülve. Az ÁSZ ebben a helyzetben is alapvető kötelességének tartja, hogy a közpénzek őre legyen, és ellenőrzéseit az önkormányzatok körében is folytassa.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a helyi önkormányzatok integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzatok integritási veszélyeztetettsége csökkenjen. A járvány következtében kialakult helyzet megnövekedett feladatok elé állítja az önkormányzatokat, melyek megoldása kellő szakmai körütekintést is igényel. Szükséges minél hamarább kialakítani az új feladatok ellátásának elszámoltatható rendjét, az erőforrások átlátható, a visszaéléseket, a csalás lehetőségét minimálisra szorító belső szabályozását. Fontos, hogy az önkormányzatok tisztában legyenek az integritás kockázatokkal, azokat ismételten mérjék fel, és alakítsanak ki átlátható, jól szabályozott rendszereket, döntési mechanizmusokat.

Az ellenőrzés rámutat a helyi önkormányzatok gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos integritási jó gyakorlatokra is, továbbá felhívja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekre is.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *Megteremtette-e az önkormányzat polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

2. – *Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?*

3. – *Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

Megfelelőségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

Az ellenőrzött időszak a 2020. év.

Az ellenőrzés tárgya

A szervezeti keretekkel, a működéssel és gazdálkodással kapcsolatos szabályzatok, szabályozások, valamint a szervezeti elvekkel, értékekkel összefüggő integritás kontrollok kiépítettsége.

Az ellenőrzött szervezet

Hajdú-Bihar megye helyi önkormányzatai és a gazdálkodási feladataikat ellátó önkormányzati hivatalok, a II. sz. melléklet szerint.

Az ellenőrzés jogalapja

Az ellenőrzés jogalapját az ÁSZ tv⁴. 1. § (3) bekezdése képezte.

Az ellenőrzés módszerei

Az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, a jelen ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertan figyelembevételével végezte az ÁSZ.

Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolat-tartást az ÁSZ az ÁSZ SZMSZ⁵-ének vonatkozó előírásai alapján biztosította.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történt: megfigyelés, összehasonlítás, elemző eljárás. Az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartoztak az ellenőrzési programban felsorolt adatforrások, továbbá minden – az ellenőrzés folyamán – feltárt, az ellenőrzés szempontjából információkat tartalmazó dokumentum.

Az ellenőrzést a kérdésekre adott válaszok kiértékelésével, valamint a megjelölt adatforrások, továbbá az adott időszakban hatályos jogszabályok, valamint az ÁSZ honlapján közzétett helyénvalósági kritériumok figyelembe vételével folytatta le az ÁSZ.

A jogszabályok által kötelezően elő nem írt, helyénvalósági kritériumokra vonatkozó követelményeket az ÁSZ nemzetközi sztenderdekben, hazai iránymutatásokban, módszertani útmutatókban szereplő „jó gyakorlatok” beazonosításával, integritási felmérésével, öntesztekkel alapozta meg. Az erre vonatkozó értékelések a jelentésben *dőlt* betűvel szerepelnek.

A szabályszerűségi és a helyénvalósági kritériumok viszonyát a jogszabályi előírások elsődlegessége határozza meg. A helyénvalósági kritériumok a jogszabályi előírások betartása esetén a szabályszerűségi kritériumok hatását erősítik, ellenkező esetben nem érvényesülnek.

A monitoring típusú ellenőrzés a helyi önkormányzatok integritás alapú működésének lényeges területeire fókuszált, és a lényeges dokumentumok kritikus területeinek ellenőrzésével lehetőséget biztosított a helyi önkormányzatok integritásának értékelésére. A monitoring típusú ellenőrzés emellett már az ellenőrzés folyamatában az ÁSZ figyelemfelhívásán keresztül önmaga általi előrelépési lehetőséget biztosított az integritási kockázatok csökkentésére.

A közpénzügyek átláthatóságának, rendezettségének megteremtése, a közpénzügyi helyzet mielőbbi javulása érdekében az ÁSZ három szintű tanácsadással segítette az ellenőrzött szervezeteket a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételek megteremtésében.

Az ellenőrzés indítását megelőzően felhívta valamennyi önkormányzat és hivatal vezetőjének figyelmét az integritás szempontjából lényeges dokumentumokra, azok ellenőrzésére.

Az ellenőrzés során a beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító kontrollkörnyezet kialakítása, valamint a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából lényeges dokumentumok rendelkezésre állásának, továbbá azok tartalmának integritás szempontjából fontos területei értékelésére került sor. A monitoring típusú ellenőrzés már az ellenőrzés időszakában visszajelzést adott azon a dokumentumokról, amelyek javítása még hozzájárul a 2020. évi beszámoló megalapozottságának javításához. A további dokumentumok értékelésének alapján a 2021. évre tehetőek meg a szervezet jogszabályoknak megfelelő, integritás alapú működését segítő intézkedések.

Az integritás szempontjából lényeges vezetési, pénzügyi és gazdálkodási területek értékelésének eredménye, valamint az adatszolgáltatás és a figyelemfelhívásokra történt intézkedések kockázati értékelésének figyelembevételével került sor az önkormányzatok és a hivatalok integritási színvonalának együttes osztályozására. Ennek módját a III. és IV. sz. mellékletben foglalt értékelési keretrendszer tartalmazza.

ÉRTÉKELÉSEK

1. Megteremtette-e az önkormányzat polgármestere és jegyzője a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés

48 önkormányzat polgármestere és jegyzője kialakította a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket. 21 önkormányzat polgármestere és jegyzője az ÁSZ tanácsadó tevékenysége eredményeként hozzájárult az integritás minőségének javulásához.

1.1. számú értékelés

71 önkormányzat polgármestere biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.

50 képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendelete nem hordozott integritási kockázatot.

A szervezeti és működési szabályzat határozza meg az adott szervezet működésének részletes szabályait, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a szervezet belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni.

21 önkormányzat polgármestere felelős vezetőként az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként.

További 8 önkormányzat polgármesterének fennáll a lehetősége a feltárt hiányosságok 2021-ben történő kijavítására és ezzel az integritási kockázatok csökkentésére.

A képviselő-testületi szervezeti és működési szabályzattal rendelkező ellenőrzöttek közül 32 önkormányzat polgármestere a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további integritási kontrollok meg erősítésének indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védettségének javításához.

A képviselő-testületi szervezeti és működési szabályzattal nem rendelkező ellenőrzöttek közül 1 önkormányzat polgármestere szintén épített ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

1.2. számú értékelés**55 önkormányzat polgármestere és jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

58 önkormányzat polgármestere és jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

21 önkormányzatnál fennáll a lehetőség arra, hogy a jegyző a számviteli politika, illetve a polgármester a számlarend vonatkozásában felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védelem erősítéséhez.

69 önkormányzat jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámoltatható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védelemének növelésére.

1.3. számú értékelés**70 önkormányzat jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.**

76 önkormányzat jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 74 önkormányzat jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, valamint 73 önkormányzat jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

8 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolókat valódiságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

2. Kialakította-e a hivatal jegyzője a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket?

Összegző értékelés	33 hivatal jegyzője kialakította a beszámoló szabályszerű elkészítését, valamint a csalásmentes integritást biztosító alapvető feltételeket. 24 hivatal jegyzője az ÁSZ tanácsadó tevékenysége eredményeként hozzájárult az integritás minőségének javulásához.
2.1. számú értékelés	37 hivatal jegyzője biztosította a szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető szabályozási feltételeit.
	47 hivatal rendelkezett Szervezeti és Működési Szabályzattal. A szervezeti és működési szabályzat határozza meg a hivatal működésének alapvető kereteit, és felelősségi viszonyait, ezáltal valósul meg a hivatal belső kontrollrendszerének szabályszerű kialakítása és működtetése. A szabályzat biztosítja továbbá az átlátható és elszámoltatható működés alapfeltételeit, a felelősségi és feladat-ellátási viszonyokat. A szervezeti és működési szabályzattal rendelkező szervezet a korrupciós kockázatokat rendszerszinten képes kezelni. 5 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse. 47 hivatal jegyzője rendelkezett a vagyonnyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonnyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályokról. 5 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse. 43 hivatal jegyzője elkészítette vezetői nyilatkozatát a belső kontrollrendszer minőségéről a 2019. évre vonatkozóan. A nyilatkozatban történik meg a belső kontrollrendszer minőségének éves értékelése, amely alapján megismerhető az integritás alapú működéshez szükséges szabályozottság aktuális állapota és a lehetséges integritási kockázatok. A dokumentum tartalmának ismeretében lehetőség nyílik a kockázatok csökkentésére teendő intézkedések kidolgozására, a korrupcióelleni védelem erősítésére. 47 hivatal jegyzője elkészítette a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét, további 3 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett, az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként. 48 hivatal jegyzője rendelkezett az integrált kockázatkezelés eljárásrendjéről. 4 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A kialakított szabályzatok csökkentik a korrupciós kockázatokat, ezáltal növelve a hivatal szervezetén belüli és kifelé irányuló tevékenységének átláthatóságát, a korrupció elleni védelemre irányuló szabályozás biztosítását.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumaival rendelkező hivatalok közül 23 hivatal jegyzője a jogszabályi előírásokon túl további erőfeszítéseket is tett az integritás erősítése érdekében, mivel kialakította az integritás lágy kontrolljait, vagyis felismerte a jogszabályokban előírt, kötelező kontrollokon túl, további szabályozók indokoltságát, amely hozzájárul a szervezet korrupcióval szembeni védetségének javításához.

A szervezeti integritás, működés és vezetés alapvető dokumentumainak teljes körével nem rendelkező hivatalok közül 6 hivatal jegyzője szintén építette ki a korrupció ellen ható lágy kontrollokat, amelyek érdemi szerepüket a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozási keretek kialakítását követően tudják betölteni.

2.2. számú értékelés

43 hivatal jegyzője biztosította a pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

46 hivatal jegyzője rendelkezett a számviteli szabályozás pénzgazdálkodás területét érintő alapvető dokumentumairól.

A számviteli alapidokumentumok megléte a szabályszerű könyvvezetés és elszámolás alapvető feltétele. A számviteli politika, a pénzkezelési szabályzat, valamint a számlarend kialakítása biztosítja a számviteli beszámoló szabályszerű elkészítését, amely hozzájárul a korrupcióval szembeni védetség erősítéséhez.

2 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt – az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként – a számlarend vonatkozásában 2020-ban intézkedett. Ennek eredményeként az integritás szempontjából lényeges, pénzügyi területen fennálló szabályozottság a hivataloknál javult.

4 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

46 hivatal jegyzője rendelkezett a gazdálkodási kontrolltevékenységek lényeges dokumentumairól.

A gazdálkodási szabályzat, illetve a gazdálkodási jogkörgyakorlásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról vezetett naprakész nyilvántartás elkészítése és vezetése által biztosítható a központi költségvetésből kapott támogatások átlátható és elszámolható igénybevétele és felhasználása. A szabályzatok megléte alkalmas a szervezet korrupcióval szembeni védetségének növelésére.

6 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

2.3. számú értékelés

42 hivatal jegyzője biztosította a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó alapvető szabályozási feltételeket.

50 hivatal jegyzője rendelkezett az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatáról, 48 hivatal jegyzője az eszközök és a források értékelési szabályzatáról, illetve 45 hivatal jegyzője a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendről.

4 hivatal jegyzője az ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetése iránt 2020-ban intézkedett, így – az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként – a vagyongazdálkodás területén a szabályozottság javult.

3 jegyzőnek fennáll a lehetősége, hogy felelős vezetőként a feltárt hiányosságokat 2021-ben kijavítsa és ezzel az integritási kockázatokat csökkentse.

A szabályzatok alapozzák meg a vagyon védelmét szolgáló, egységes elvek mentén történő értékelést és számbavételt, biztosítva az éves beszámolók valóságát. Az elszámolások szabályozatlansága a korrupciós kockázatot jelent. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatban foglaltak alkalmazásával biztosítható a tulajdon védelme, továbbá, hogy a könyvviteli mérleg a tényleges helyzetnek megfelelő valós képet mutassa a vagyoni, pénzügyi helyzetről.

Az eszközök és a források értékelési szabályzatának célja az eszközök és források értékelésére vonatkozó számviteli döntések, értékelési módok, eljárások összefoglalása. Meghatározza a számviteli politika keretében hozott döntések gyakorlati végrehajtását, amely kihatással van a vagyon szabályszerű megőrzésére, gyarapítására.

A beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend által biztosítható az önkormányzat tevékenységének átláthatósága, a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések transzparenciája.

3. Milyen kockázatot hordoz az ellenőrzött szervezet fennálló integritása?

Összegző értékelés

Az ÁSZ tanácsadó tevékenységének eredményeként intézkedő szervezetek hozzájárultak az ellenőrzés által feltárt hibák, hiányosságok felszámolásához, a korrupciós kockázatok csökkentéséhez. 7 ellenőrzöttnél további ellenőrzés indokolt az integritási kockázatok csökkentésének érvényesülése érdekében.

Az ellenőrzés során feltárt dokumentumhiány, vagy nem megfelelő dokumentum a jogszabályokban előírtak szerinti szabályozó szerepét nem tudja betölteni, ezért az ellenőrzés során az önkormányzatok polgármesterei és a hivatalok jegyzői, mint az ellenőrzött szervezet felelős vezetői lehetőséget kaptak a feltárt hiányosságok kijavítása iránti intézkedésre. A 2020. évben ennek eredményeként 45 ellenőrzöttnél javultak az integritás alapvető feltételei. A hiányosságok megszüntetése iránt eddig nem intézkedő 48 ellenőrzöttnél is lehetősége van 2021-ben a felelős vezetői magatartás körében a szükséges intézkedéseket megtenni és ezzel a korrupciós kockázatokat csökkenteni.

Hajdú-Bihar megye települési önkormányzatai integritásának értékelése

Osztályzat	Db	Megoszlás
5	53	65,44%
4	18	22,22%
3	2	2,47%
2	1	1,23%
1	7	8,64%
Átlag: 4,3	-	-

Hajdú-Bihar megyében az önkormányzatok több mint 65 %-a kialakította az integritás alapú működés alapvető feltételeit, közel 26 % pedig további intézkedésekkel csökkentheti a korrupciós veszélyeztetettségét.

Az önkormányzatok közel 9 %-a az alapvető integritási feltételeknek sem felel meg.

A II. sz. melléklet tartalmazza az egyes önkormányzat és hivatala együttes osztályozását.

2 ellenőrzött esetében az ellenőrzés nem volt lefolytatható, mivel nem bocsátották rendelkezésre az ÁSZ által megnevezett dokumentumokat, azonban a szervezetek értékelését az ÁSZ elvégezte. Az értékelés eredményeként az ellenőrzött szervezetek olyan magas kockázatúnak minősülnek, amely alapján további ellenőrzésük indokolt az integritás alapú működés alapvető feltételeinek biztosítása érdekében. További 5 önkormányzatnál az ellenőrzés értékelése alapján olyan súlyú integritási hiányosságok állnak fenn, amely jelentősen fokozza a korrupciós kitétség kockázatát. Ennek csökkentése érdekében az ÁSZ további ellenőrzéseket tervez mind a 7 önkormányzat tekintetében.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

ÁSZ Integritás Projekt

Az ÁSZ 2009-ben indította el a „Korrupciós kockázatok feltérképezése – Integritás alapú közigazgatási kultúra terjesztése” című, európai uniós forrásból megvalósított kiemelt projektjét (Integritás Projekt). Az Integritás Projekt célja, hogy felmérje a közsféra intézményei korrupciós kockázatoknak való kitettségét, illetőleg az azok mérséklésére hivatott kontrollszintjét. Az ÁSZ a projekt révén az integritás szemlélet minél szélesebb körrel történő megismertetését, gyakorlatba ültetését kívánja elérni. Az integritás követelményeinek megfelelő szervezeti működést előnyben részesítő közigazgatási kultúra elterjesztését és a korrupció elleni fellépést az ÁSZ önmagára nézve is stratégiai jelentőségű célként fogalmazta meg. A projekt a felmérésben résztvevő intézmények számára helyzetükről egyfajta „tükörképet” mutat be, ami alapot teremt a jövőbeni pozitív irányú elmozduláshoz.

(Forrás: a <http://integritas.asz.hu> honlapon közzétett, a 2013. évi Integritás felmérés eredményeiről készült összefoglaló tanulmány)

helyi önkormányzat

Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg (Forrás: Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (1) és (3) bekezdés).

A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg. (Forrás: Mötv. 3. § (1) bekezdés).

integrált kockázatkezelési rendszer

Olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését (Forrás: Bkr. 6. § 2. § m) pontja)

kontrollkörnyezet

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- a) világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,
- b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,
- c) meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- d) átlátható a humánerőforrás-kezelés,
- e) biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése. (Forrás: Bkr. 6. § (1) bekezdés)

kontrolltevékenységek

A költségvetési szerv vezetője által a szervezeten belül kialakított kontrolltevékenységek, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(Forrás: Bkr. 8. § (1) bekezdés)

költségvetési szerv vezetője

A helyi önkormányzat esetében a jegyző, főjegyző (Bkr. 2. § nb) pontja); a helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén annak vezetője (Bkr. 2. § nd) pontja).

közérdekű bejelentés

A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)

Mellékletek

lány kontrollok	A szervezet jogszabály által elő nem írt (belső) szabályainak betartását segítő kontrollok.
hivatal	A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivaltalt vagy közös önkormányzati hivaltalt hoz létre (Forrás: Mötv. 84. § (1) bekezdés). Az önkormányzati hivatal: a polgármesteri hivatal, a főpolgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal és a közös önkormányzati hivatal (Forrás: Áht. 7 1. § 18. pont).
panasz	A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (Forrás: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)
szervezeti integritást sértő esemény	Minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér. (Forrás: Bkr. 2. § u) pont)

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK FELSOROLÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Sorszám	Önkormányzat	Hivatal	Önkormányzat és hivatali osztályzat
1.	Álmosd Község Önkormányzata	Álmosdi Közös Önkormányzati Hivatal	5
2.	Ártánd Község Önkormányzata	Biharkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal	4
3.	Bagamér Nagyközség Önkormányzata	Bagaméri Polgármesteri Hivatal	4
4.	Bakonszeg Községi Önkormányzat	Furtai Közös Önkormányzati Hivatal	5
5.	Balmazújváros Város Önkormányzata	Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal	2
6.	Báránd Községi Önkormányzat	Bárándi Polgármesteri Hivatal	5
7.	Bedő Község Önkormányzata	Berekböszörményi Közös Önkormányzati Hivatal	5
8.	Berekböszörmény Község Önkormányzata	Berekböszörményi Közös Önkormányzati Hivatal	5
9.	Berettyóújfalu Város Önkormányzata	Berettyóújfalu Polgármesteri Hivatal	5
10.	Bihardancsháza Község Önkormányzata	Nagyrábéi Közös Önkormányzati Hivatal	5
11.	Biharkeresztes Város Önkormányzata	Biharkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal	4
12.	Biharnagybajom Községi Önkormányzat	Biharnagybajomi Polgármesteri Hivatal	5
13.	Bihartorda Községi Önkormányzat	Tetétleni Közös Önkormányzati Hivatal	5
14.	Bocskaiert Községi Önkormányzat	Bocskaierti Polgármesteri Hivatal	5
15.	Bojt Község Önkormányzata	Biharkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal	1
16.	Csökmő Nagyközség Önkormányzata	Csökmői Polgármesteri Hivatal	5
17.	Darvas Község Önkormányzata	Zsákai Közös Önkormányzati Hivatal	4
18.	Derecske Város Önkormányzata	Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal	5
19.	Ebes Községi Önkormányzat	Ebesi Polgármesteri Hivatal	4
20.	Egyek Nagyközség Önkormányzata	Egyeki Polgármesteri Hivatal	4
21.	Esztár Község Önkormányzata	Esztári Közös Önkormányzati Hivatal	1
22.	Folyás Község Önkormányzata	Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal	5
23.	Földes Nagyközség Önkormányzata	Földesi Polgármesteri Hivatal	4
24.	Furta Község Önkormányzata	Furtai Közös Önkormányzati Hivatal	5
25.	Fülöp Község Önkormányzata	Nyírábrányi Közös Önkormányzati Hivatal	5
26.	Gáborján Község Önkormányzata	Váncsodi Közös Önkormányzati Hivatal	5
27.	Görbeháza Község Önkormányzata	Görbeházai Polgármesteri Hivatal	3
28.	Hajdúbagosa Község Önkormányzata	Hajdúbagosi Polgármesteri Hivatal	5
29.	Hajdúböszörmény Város Önkormányzata	Hajdúböszörményi Polgármesteri Hivatal	1
30.	Hajdúdorog Város Önkormányzata	Hajdúdorogi Polgármesteri Hivatal	5
31.	Hajdúhadház Város Önkormányzata	Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal	5
32.	Hajdúnánás Városi Önkormányzat	Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal	5
33.	Hajdúsámson Város Önkormányzata	Hajdúsámsoni Polgármesteri Hivatal	5
34.	Hajdúszoboszló Város Önkormányzata	Hajdúszoboszlói Polgármesteri Hivatal	5
35.	Hajdúszovát Község Önkormányzata	Hajdúszováti Polgármesteri Hivatal	4
36.	Hencida Község Önkormányzata	Hencidai Közös Önkormányzati Hivatal	3
37.	Hortobágy Község Önkormányzata	Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal	4
38.	Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata	Hosszúpályi Polgármesteri Hivatal	1
39.	Kaba Város Önkormányzata	Kabai Polgármesteri Hivatal	5
40.	Kismarja Község Önkormányzata	Esztári Közös Önkormányzati Hivatal	5
41.	Kokad Községi Önkormányzat	Létavértesi Közös Önkormányzati Hivatal	5
42.	Komádi Városi Önkormányzat	Komádi Közös Önkormányzati Hivatal	5

43.	Konyár Község Önkormányzata	Konyári Polgármesteri Hivatal	5
44.	Körösszakál Községi Önkormányzat	Berekböszörményi Közös Önkormányzati Hivatal	5
45.	Körösszegapáti Nagyközségi Önkormányzat	Körösszegapáti Közös Önkormányzati Hivatal	5
46.	Létavértes Városi Önkormányzat	Létavértesi Közös Önkormányzati Hivatal	4
47.	Magyarhomorog Községi Önkormányzat	Körösszegapáti Közös Önkormányzati Hivatal	1
48.	Mezőpeterd Községi Önkormányzat	Körösszegapáti Közös Önkormányzati Hivatal	5
49.	Mezősas Községi Önkormányzat	Körösszegapáti Közös Önkormányzati Hivatal	5
50.	Mikepércs Községi Önkormányzat	Mikepércsi Polgármesteri Hivatal	4
51.	Monostorpályi Község Önkormányzata	Monostorpályi Polgármesteri Hivatal	5
52.	Nádudvar Város Önkormányzata	Nádudvari Polgármesteri Hivatal	4
53.	Nagyhegyes Község Önkormányzata	Nagyhegyesi Polgármesteri Hivatal	5
54.	Nagykeréki Községi Önkormányzat	Biharkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal	4
55.	Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata	Nagyrábéli Közös Önkormányzati Hivatal	5
56.	Nyírábrány Nagyközség Önkormányzata	Nyírábrányi Közös Önkormányzati Hivatal	5
57.	Nyírcsád Község Önkormányzata	Nyírcsádi Polgármesteri Hivatal	1
58.	Nyíradony Város Önkormányzata	Nyíradonyi Polgármesteri Hivatal	5
59.	Nyírmártonfalva Községi Önkormányzat	Nyírmártonfalva Községi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	5
60.	Pocsaj Nagyközség Önkormányzata	Pocsaji Polgármesteri Hivatal	5
61.	Polgár Város Önkormányzata	Polgári Polgármesteri Hivatal	5
62.	Püspökladány Város Önkormányzata	Püspökladányi Közös Önkormányzati Hivatal	4
63.	Sáp Községi Önkormányzat	Tététleni Közös Önkormányzati Hivatal	1
64.	Sáránd Község Önkormányzata	Sárándi Polgármesteri Hivatal	5
65.	Sárrétudvari Nagyközség Önkormányzata	Sárrétudvari Polgármesteri Hivatal	5
66.	Szentpéterszeg Községi Önkormányzat	Hencidai Közös Önkormányzati Hivatal	5
67.	Szerep Községi Önkormányzat	Püspökladányi Közös Önkormányzati Hivatal	4
68.	Téglás Város Önkormányzata	Téglási Polgármesteri Hivatal	5
69.	Tépe Község Önkormányzata	Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal	5
70.	Tetétlen Községi Önkormányzat	Tetétleni Közös Önkormányzati Hivatal	5
71.	Tiszacsege Város Önkormányzata	Tiszacsegei Polgármesteri Hivatal	5
72.	Tiszagyulaháza Község Önkormányzata	Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal	5
73.	Told Község Önkormányzata	Biharkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal	4
74.	Újiráz Községi Önkormányzat	Komádi Közös Önkormányzati Hivatal	5
75.	Újléta Község Önkormányzata	Álmosdi Közös Önkormányzati Hivatal	5
76.	Újszentmargita Község Önkormányzata	Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal	4
77.	Újtikos Községi Önkormányzat	Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal	5
78.	Vámospércs Városi Önkormányzat	Vámospércs Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	5
79.	Váncsod Községi Önkormányzat	Váncsodi Közös Önkormányzati Hivatal	5
80.	Vekerd Községi Önkormányzat	Furtai Közös Önkormányzati Hivatal	5
81.	Zsáka Nagyközségi Önkormányzat	Zsakai Közös Önkormányzati Hivatal	4

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK INTEGRITÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE SORÁN ÉRTÉKELT 26 DOKUMENTUM
MEGNEVEZÉSE

	Hivatal		Önkormányzat
1	Szervezeti és működési szabályzat	1	Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendelet
1a	Szervezeti felépítés és a működés rendje, szervezeti egységek megnevezése	1a	Átruházott hatáskörök, önkormányzat szervei, jogállása, vagyonynyilatkozat bizottság
2	A vagyonynyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonynyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó szabályzat		
3	Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer minőségéről		
4	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje		
4a	bejelentő védelme, tájékoztatása		
5	Integrált kockázatkezelés eljárásrendje		
5a	kockázatok felmérésének kötelezettsége kiértékelés		
6	Számviteli politika	2	Számviteli politika
6a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása	2a	lényeges, nem lényeges, jelentős, nem jelentős szabályozása
7	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata	3	Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzata
7a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága	3a	mennyiségi felvétellel történő leltározás gyakorisága
8	Az eszközök és a források értékelési szabályzata	4	Az eszközök és a források értékelési szabályzata
8a	követetések értékelésének szabályai	4a	követetések értékelésének szabályai
9	Pénzkezelési szabályzat	5	Pénzkezelési szabályzat
9a	napi készpénz záró állomány	5a	napi készpénz záró állomány
10	Számlarend	6	Számlarend
10a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata	6a	főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
11	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend	7	Beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
12	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat	8	A tervezéssel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzat
12a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása	8a	kötelezettségvállalás, teljesítés igazolás szabályozása
13	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás	9	A kötelezettségvállalásra, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetett nyilvántartás
14	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása	10	Az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának szabályozása
14a	elfogadható ajándék mértéke	10a	elfogadható ajándék mértéke
15	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje	11	A közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

Az önkormányzatok kockázati csoportba sorolásának (osztályozásának) értékelési keretrendszere

I. Dokumentumokkal rendelkezés

I.1. Azok a lényeges dokumentumok, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát

- képviselő-testületi SZMSZ-ről szóló rendeletei
- hivatali SZMSZ
- a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok
- számviteli politika
- eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, kiemelten amennyiségi felvetéssel történő leltározás gyakorisága
- eszközök és források értékelési szabályzata, kiemelten a kövelelések értékelésének szabályai
- pénzkezelési szabályzat, kiemelten a napi készpénz zároló állomány (hivatal)
- főkönyvi és az analitikus nyilvántartás kapcsolata
- beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrend
- a kotelezettségvállalása, teljesítés igazolására jogosult személyekről és aláírás-mintájukról vezetőit nyilvántartás

I.2. Jogszabály által elő nem írt (helyénvalósági) dokumentumok

- az ajándékok, egyéb előnyök elfogadásának rendje
- a közérdekű bejelentések, panaszok kezelésének eljárásrendje

II. Az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati értékelése

II.1. Nem kockázatos: a megnevezett adatokkal rendelkezett és a törvényi határidőn belül hiánytalanul rendelkezésre bocsátotta

II.2. Kiemelten magas kockázatú: a megnevezett adatokat külön figyelemfelhívásra sem bocsátotta rendelkezésre

III. Figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati értékelése

III.1. Alacsony kockázatú: együttműködése a figyelemfelhívó levéllel összhangban volt.

III.2. Közepes kockázatú: a figyelemfelhívó levélben foglaltaktól eltérő együttműködést tanúsított.

III.3. Magas kockázatú: nem reagált, így nem volt együttműködő.

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel” az integritás „jelző” dokumentumai és a vezetői magatartás tényhelyzeteinek értékelése alapján történt. Az értékelt dokumentumokhoz, nyilvántartásokhoz, kockázati besorolásokhoz minden esetben pontszám került hozzárendelésre, amelyek értéke alapján kockázati csoportba kerültek besorolásra 1-től (legmagasabb kockázat) 5-ig (legalacsonyabb kockázat) tartó skálán.

Az első lépésben azonosításra kerültek azok az önkormányzati szabályozások és nyilvántartások, amelyek hiánya felveti a csalás és korrupció kockázatát.

Második lépésben az adatoknak az ellenőrzés rendelkezésére bocsátása kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Harmadik lépésben a figyelemfelhívó levelekre adott válaszok kockázati kritériumainak meghatározása, majd értékelése történt meg.

Az összesített értékelést rontotta, amennyiben

- az integritás szempontjából meghatározó dokumentumok – képviselő-testületi SZMSZ, valamint a vagyonyilatkozat átadására, nyilvántartására, a vagyonyilatkozatban foglalt személyes adatok védelmére vonatkozó további szabályok meghatározása – hiányoztak, és azok javítása érdekében a figyelemfelhívó levél hatására sem történt intézkedés;
- az ellenőrzött adatokat nem bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére, majd a javításra vonatkozó figyelemfelhívó levél következtében sem.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
² Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország önkormányzatairól
³ ÁSZ	Állami Számvevőszék
⁴ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁵ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék elnökének 3/2019. (XII. 23.), 4/2020. (VII.31.), 7/2020. (XII.28.) ÁSZ utasítások az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzatáról
⁶ Bkr.	370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
⁷ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54
TEL: +36 1 484 9100
email: szamvevoszek@asz.hu
web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu

